

Revolution eller militärkupp?

En studie av maktskiftet i Egypten 2013

Mona Ali

Abstract

With this qualitative case study I intended to explain the power change in Egypt 2013 and characterize whether it was a revolution or military coup. I aimed to do this by answering two questions of “How can the power change in Egypt 2013 be explained?” and “How can the power change in Egypt 2013 be characterized, revolution or military coup?”. In this study I disclosed Samuel Huntington’s theory of revolution and military coup. The theory of revolution is categorized into mass revolution, revolutionary revolution, reform revolution and palace revolution. Based on this theory I depicted the protests’ aim, size and duration together with the domestic violence. The theory of military coup is categorized into breakthrough coup, guardian coup and veto coup. Based on this theory I depicted the actors’ role, the absence of order and consensus together with political contradictions. It is concluded that the power change in Egypt 2013 can be explained by Mursi’s performance, the controversial constitution of 2012, political contradictions, domestic violence and the size of protests. It is also concluded that the power change in Egypt 2013 can be characterized as mass revolution and veto coup.

Keywords: Egypt, Muslim brotherhood, Power change, Revolution, Military coup
Number of words: 10003

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Problemformulering och syfte	1
1.2	Bakgrund.....	1
1.2.1	Muslimska brödrskapet och militären	2
2	Teori.....	5
2.1	Begreppsdefinition och tidigare forskning om revolution och militärkupp	5
2.2	Val av Huntingtons teorier om revolution och militärkupp.....	6
2.3	Huntingtons fyra kategorier av revolution.....	6
2.3.1	Massrevolution.....	7
2.3.2	Revolutionär revolution	7
2.3.3	Reformrevolution.....	7
2.3.4	Palatsrevolution.....	7
2.4	Huntingtons tre kategorier av militärkupp.....	7
2.4.1	Genombrottskupp.....	8
2.4.2	Väktarkupp.....	8
2.4.3	Vetokupp.....	8
3	Metod.....	9
3.1	Metodval	9
3.2	Operationalisering och material.....	9
3.2.1	Operationalisering av revolution.....	10
3.2.2	Operationalisering av militärkupp	11
3.3	Källkritik.....	12
4	Analys	13
4.1	Analys av revolution.....	13
4.1.1	Demonstrationernas syfte.....	13
4.1.2	Demonstrationernas omfång och varaktighet	15
4.1.3	Det inhemska våldet.....	16
4.2	Analys av militärkupp.....	17
4.2.1	Aktörernas roll	17
4.2.2	Frånvaro av ordning och konsensus.....	18
4.2.3	Motsättningar	19
5	Diskussion och slutsats.....	21
5.1	Sammanfattning	21

5.2	Hur kan maktskiftet i Egypten 2013 förklaras?	21
5.3	Hur kan maktskiftet i Egypten 2013 karaktäriseras, revolution eller militärkupp?.....	23
5.4	Förslag till vidare forskning.....	26
6	Referenser	27

1 Inledning

1.1 Problemformulering och syfte

Låt oss anta att ett demokratiskt val resulterar i en odemokratisk president som börjar visa tecken på fara för landet. Missnöje, oro, skräck och ilska mynnar sedan ut i en total anomi med konflikter befolkningen emellan som kräver en omedelbar avgång av presidenten. Är det i detta stadium viktigt att bevara demokratin och låta den odemokratiska presidenten fortsätta regera eller är det viktigare att införa en ordning i landet som är på väg att splittras?

Jag vill förstå mig på maktskiftet i Egypten 2013. Maktskiftet var ett resultat av protester och demonstrationer vars syfte var att avsätta den islamistiska presidenten Mohammed Mursi. Det finns de som hävdar att maktskiftet i Egypten 2013 var en revolution. Å andra sidan finns det andra som menar på att det var en militärkupp. Dilemmat som uppstår då detta ämne tas upp är tanken av att militären och folket stod på samma sida. Med detta menat agerade militären i det egyptiska folkets vilja gentemot att avsätta Mursi. Var det i sådana fall en revolution med tanke på att folket demonstrerade och protesterade på gatorna och krävde en avgång eller var det en militärkupp för att den egyptiska militären agerade och visade sin närvaro?

Syftet med denna studie är att förklara och karaktärisera maktskiftet i Egypten 2013. Detta innebär att en förklaring till varför det skedde ett maktskifte kommer redogöras för och därefter kommer maktskiftet karaktäriseras för att ta reda på huruvida det var en revolution eller militärkupp. Både förklaringen och karakteriseringen av maktskiftet kommer att bygga på Samuel Huntingtons teorier om både revolution och militärkupp.

Frågeställningarna som jag har för avsikt att besvara i denna studie är:

1. Hur kan maktskiftet i Egypten 2013 förklaras?
2. Hur kan maktskiftet i Egypten 2013 karaktäriseras, revolution eller militärkupp?

1.2 Bakgrund

Nedan kommer det att redogöras för förhållandet mellan muslimska brödrskapet och den egyptiska militären från Egyptens självständighetsdag 1922 och fram till att muslimska brödrskapet vann valet i juni 2012.

1.2.1 Muslimska brödrskapet och militären

Egypten blev självständigt år 1922, tidigare var landet ockuperat av britterna. Å andra sidan hade britterna kvar sina soldater i landet i 25 år (Kordunsky & Lokesson 2013). År 1928 grundades Muslimska Brödrskapet i Egypten. Organisationens syfte var att motverka britterna och få dem att dra tillbaka sina trupper som fortfarande befann sig i landet. Organisationens huvudsakliga syfte var därutöver att öka graden av religiös medvetenhet. Brödrskapets grundare, Hassan al-Banna, kunde på ett effektivt sätt sprida organisationens budskap med hjälp av lokala grupper på skolor och moskéer. Det var av vikt för al-Banna att budskapet spreds fredligt. Å andra sidan fanns det andra som inte spred budskapet på ett lika fredligt sätt och istället talades det om *jihad*, det heliga kriget. Brödrskapets karaktär ändrades 1930 då det började arrangeras andlig och fysisk träning för ungdomar. Detta utmynnade i den väpnade grenen *al-Nidham al-Khass*, vars syfte var att bekämpa britterna och den egyptiska kungamakten med våld (Besér 2013, s.4).

Den egyptiska premiärministern an-Nuqrashi Pasha krävde år 1945 att Storbritannien skulle lämna landet. I detta skeende bildades en allians av egyptisk militär, muslimska brödrskapet och kommunister (Besér 2013, 4-5). Militären var en någorlunda svag institution under både första och andra världskriget men allt vände år 1948 då Israel ”föddes”. Till följd av Israels födelse skapades första kriget mellan araber och israeliter (Kordunsky & Lokesson 2013). Al-Nidham al-Khass deltog även med andra arabstater i kriget mot Israel år 1948-1949 (Besér 201, s.4-5).

Förutom ovannämnda ingick brödrskapet i en allians med bland annat Gamal Abdel Nasser, ledaren för gruppen *Fria Officerare*. Denna allians bidrog till en militärkupp 1952 vars syfte var att avskaffa monarkin (Besér 2013, s.6). Militärkuppen var i princip det första militära framträdandet i Egypten (Kordunsky & Lokesson 2013). Mohammed Naguib blev Egyptens första president och militärkuppen hyllades av alla, även av brödrskapet som ansåg att de spelat en avgörande roll och att de inspirerade till militärkuppen. Med detta ville muslimska brödrskapet få mer inflytande i egyptisk politik, vilket inte blev fallet och istället skedde motsatsen. Brödrskapets politiska inflytande började fruktas av militären. Brödrskapet reagerade med ett mordförsök på Nasser 1954 som blev startskottet för nästa klappjakt och konflikt mellan brödrskapet och den egyptiska militären. Presidenten Naguib anklagades för att ha varit delaktig i Nassers mordförsök och tvingades avgå (Besér 2013, s.6-7).

Nasser blev premiärminister 1954 och därefter president 1956. De följande 16 åren var brödrskapet både landets och militärens fiende. Hundratals medlemmar och anhängare dödades och tusentals fängslades. Denna konflikt resulterade i en radikal version av brödrskapet som grundades av Sayyid Qutb 1966 (Besér 2013, s.7). Samtidigt försökte Nasser bygga upp militären till en kompetent stridsstyrka, vilket inte lyckades. Ett försök gjordes under sexdagarskriget mot Israel år 1967. Ännu en gång misslyckades Nassers armé och Egypten förlorade hela Sinai-halvön.

Förlusten rubbade militärens trovärdighet och militären blev folkets skämt (Kordunsky & Lokesson 2013).

Efter Nassers död 1970 blev Anwar El Sadat president och bestämde sig för att ändra på den spända relationen med brödraskapet och ”lätta på trycket”. Med tiden började anhängare till brödraskapet att befrias från fängelset och de släppte tidningen *al-Da'wa*. Trots att Sadat ändrade på relationen till brödraskapet fick de inte grunda något politiskt parti. Å andra sidan tilläts de att ställa upp med självständiga kandidater i parlamentsvalet. 1971 beslöt sig Sadat för att införa en islamisk lag, *sharia*, som skulle utgöra den fundamentala grunden för lagstiftning (Besér 2013, s.8).

År 1973 ledde Sadat den tredje koalitionen mot Israel i hopp om att återta Sinai. Trots att kriget endast varade i tre veckor till Israels fördel, återfick Egypten Sinaihalvön som ett resultat av *Camp David*-avtalet, fredsavtalet som undertecknades av Sadat 1979. Militären började återställa sitt rykte och framstod numera som en stridsstyrka och försvarare av Egypten (Kordunsky & Lokesson 2013). I samband med Camp David-avtalet tog den goda relationen mellan Sadat och muslimska brödraskapet slut. Brödraskapet var nu en del av det politiska systemet, tack vare parlamentet som de hade platser i, och ville ändra på systemet ”inifrån”. Sadats tålmod avtog och över 1500 av hans motståndare från bland annat brödraskapet fängslades (Besér 2013, s.8).

1981 mördades Sadat av militanta islamister som var klädda i militäruniformer. I denna veva blev Mohammed Mursi aktiv i brödraskapets organisation (Besér 2013, s.8). Husni Mubarak tog över presidentämbetet år 1981. Mubarak både moderniserade och utökade militärens kraft med hjälp av den ekonomiska liberaliseringen på 90-talet. Militären började i samband med detta ta formen av ett ekonomiskt företag. De började insinuera sig i det civila samhället genom affärer i form av allt från konditorier till kemiska anläggningar och hotell. Militärens offentliga och privata företag utgjorde upp till 15-20 procent av BNP, vilket resulterade i att militären tog väl hand om sina tjänstemän med sin rikedom. Å andra sidan undvek och undandrog sig militären ur politisk syn (Kordunsky & Lokesson 2013). Mubarak fortsatte att gå i samma spår som Sadat beträffande relationen mellan Egypten och Israel samt fredsavtalet. Å andra sidan gjorde Mubarak, liksom Sadat, ännu ett försök att ge brödraskapet en till chans. Muslimska brödraskapet fick återigen hopp om att bilda ett politiskt parti. Trots chansen som brödraskapet fick fortsatte den väpnade kampen och ett mordförsök på Mubarak gjordes år 1955. Mordförsöket utmynnade i att organisationens medlemmar och anhängare fängslades igen (Besér 2013, s.9-10).

Under den egyptiska revolutionen 2011 gick hundratusentals egyptier ut på gatorna för att sätta ett stopp på Mubaraks auktoritära regim (Besér 2013, s.19). Den egyptiska militären uttryckte sig som skyldig att skydda det egyptiska folket (Kordunsky & Lokesson 2013). Mubarak lämnade ifrån sig makten som tillföll mäktiga militärrådet och Mohammed Tantawi, vilket hyllades och jublades för av

bland annat brödrskapet. Med tiden började en ny strid mellan brödrskapet och militärrådet. Vid det här laget bestämde sig militärrådet för en plan till parlamentsvalet och presidentposten. Vinnarna under parlamentsvalet blev muslimska brödrskapets *Frihet- och Rättvisepartiet* (FJP). Presidentvalet dominerades av Mursi, partiledaren för FJP, som vann valet i juni 2012 med 52 procent (Besér 2013, s.19-20).

2 Teori

I detta kapitel kommer den teoretiska referensramen att redogöras för. Val av teorier är ett resultat av tankesättet ”vad är fallet ett fall utav?”. Detta innebär att maktskiftet i Egypten 2013 som valts att förklaras och karaktäriseras är ett fall av antingen en revolution eller en militärkupp.

2.1 Begreppsdefinition och tidigare forskning om revolution och militärkupp

Revolutioner definieras som populära uppror vars mål är att införa en permanent förändring i fördelningen av ett lands välstånd. Militärkupper, å andra sidan, definieras som en påtvingad avgång av en diktator utan omvandling eller förändring av den politiska regimen. En militärkupp kan inte förändra landets fördelning av välstånd. Å andra sidan kan en militärkupp ändra sammansättningen av de som ansvarar för val och själva diktatorns identitet (Gilli & Li 2015, s.111).

Det finns ett flertal revolutionsteorier som sträcker sig långt tillbaka i tiden. Georg Wilhelm Friedrich Hegel är en utav många som definierat och satt en ram kring det som omfattas av en revolution. Enligt Hegel innebär en revolution en oemotståndlig förändring. Karl Heinrich Marx menar på att, liksom Hegel, att en revolution är en produkt av oemotståndliga historiska krafter som kulminerar i en kamp mellan proletariatet och borgarklassen (Tanter & Midlarsky 1967, s.264). Hannah Arendt är ännu en som menar på att revolution är en slags modernisering där rebeller försöker att återställa frihet och privilegier som förlorats tack vare regeringens tillfälliga varv i despotism och envælde (Tanter & Midlarsky 1967, s.264) (Arendt 1965 eller 1963, s.34-40). Alexis-Henri-Charles Clérel, vicomte de Tocqueville definierar revolution i en mer empirisk mening och menar på att revolution är ett störtande av en lagligt bildad elit som inlett en intensiv social förändring, politisk förändring och ekonomisk förändring (Tocqueville 1955, s.8). Crane Brintons definition av militärkupp är att en elit ersätts med en ny sådan. Å andra sidan innebär revolution enligt Brinton en social, politisk och ekonomisk förändring (Brinton 1952, s.3-4). Gemensamt för alla ovannämnda är att revolution innebär en genomgående social, politisk och ekonomisk förändring. Förutom ovannämnda revolutioner finns det även det som Theda Skocpol definierar som sociala revolutioner. Sociala revolutioner har varit sällsynta men samtidigt betydelsefulla för modern världshistoria. Sådana revolutioner har exempelvis förvandlat statliga organisationer, klasstrukturer och dominerande ideologier. Sociala revolutioner innebär snabba och grundläggande omvandlingar av samhällets statliga

klasstrukturer och de genomförs för det mesta genom klassbaserade uppror (Skocpol 1979, s.3-4).

Förutom den tidigare forskningen av revolution och militärkupp har det studerats en massa om maktskiftet i Egypten 2013. Hesham Al-Awadi är en utav många som studerat fallet i Egypten och menar på att det var en militärkupp (Al-Awadi 2013, s.545). Oliver Housden är ännu en om studerat maktskiftet i Egypten men ger inte något svar på om det var en revolution eller militärkupp (Housden 2013, s.72-79). Ett fåtal av studierna visar på att maktskiftet var en revolution. Jag finner det intressant att de flesta som studerat fallet i Egypten tagit det för givet att det var en militärkupp på grund av militärens närvaro.

2.2 Val av Huntingtons teorier om revolution och militärkupp

I denna studie kommer Huntingtons teorier om revolution och militärkupp att utgöra den teoretiska referensramen. Anledningen till att Huntington väljs beror för det första på att han definierar både revolution och militärkupp. En annan anledning till val av Huntington är nämligen den detaljerade kategoriseringen som Huntington gör. Med flera olika kategorier av bådadera kan det generera i en precis slutsats. Jag är väl medveten om att andra teorier som redogjorts för i ovanstående stycke är starka teorier. Skocpols teori om sociala revolutioner är ett exempel på en stark teori. Å andra sidan är Skocpols fokus centrerat på den sociala dynamiken och klassbaserade uppror, vilket är ett begränsat fokus. Gemensamt för i princip alla ovanstående teorier är att det sker en politisk, social oh ekonomisk förändring i samhället. Huntington "lägger det lilla extra" genom att ställa två viktiga begrepp emot varandra: demokrati och ordning. Därmed anser jag att detta perspektiv på maktskiftet är mest lämpligt för fallet i Egypten då den första demokratiskt valda presidenten avsattes. Huntington diskuterar dessutom militärkupper i praetoriana samhällen, vilket stämmer överens med fallet i Egypten då landet styrdes av militären under den perioden mellan Mubaraks fall 2011 och fram till brödraskapets valframgångar 2012.

2.3 Huntingtons fyra kategorier av revolution

I boken *Changing Patterns of Military Politics* skriver Huntington om olika typer av revolutioner där en kategorisering görs; massrevolution, revolutionär kupp, reformkupp och palatsrevolution (Huntington 1962, s.23-24). I denna studie väljer jag att ändra namnet på revolutionär kupp och reformkupp till revolutionär revolution och reformrevolution av den enkla anledningen att underlätta för läsaren

och göra en tydlig skiljelinje mellan teorierna om revolution och militärkupp. Det görs alltså endast en förändring i terminologin men definitionen är densamma.

2.3.1 Massrevolution

Liksom teorins namn innebär detta att deltagandet i sådana revolutioner är högt. Förutom deltagandet så är varaktigheten lång och det inhemska våldet utgör en hög grad. Den huvudsakliga intentionen är att genomföra fundamentala och grundläggande förändringar i den politiska auktoritetens struktur. Intentionen är likaså att genomföra fundamentala och grundläggande förändringar i det sociala systemet (Tanter & Midlarsky 1967, s. 265).

2.3.2 Revolutionär revolution

Till skillnad från massrevolution har denna sortens revolution lågt deltagande. Varaktigheten av revolutionära revolutioner är låg och måttlig. Det inhemska våldet är likaså lågt och måttligt. Det avgörande syftet med revolutionära revolutioner är, liksom massrevolution, att införa fundamentala och grundläggande förändringar i den politiska auktoritetens struktur. Å andra sidan är de fundamentala förändringarna i den sociala strukturen inte lika avgörande (Tanter & Midlarsky 1967, s. 265).

2.3.3 Reformrevolution

Denna sortens revolution har väldigt lågt deltagande och varaktigheten av revolutionen är kort och ibland måttlig. Det inhemska våldet är lågt, till skillnad från massrevolutioner. Den centrala intentionen är att genomgå måttliga och små förändringar i strukturen av den politiska auktoriteten (Tanter & Midlarsky 1967, s. 265).

2.3.4 Palatsrevolution

Sådana sorters revolutioner har ingen delaktighet alls och varaktigheten av revolutionen är mycket kort. Det inhemska våldet är så gott som inget alls. Intentionen är att praktiskt taget inte genomgå någon förändring alls (Tanter & Midlarsky 1967, s. 265).

2.4 Huntingtons tre kategorier av militärkupp

I Huntingtons bok *Political Order in Changing Societies* ” som först skrevs år 1968, görs en kategorisering av tre olika typer av militärkupper; genombrottskupp, väktarkupp och vetokupp. I de tre olika kategorierna skriver Huntington om militärens roll i samhällen där praetorianism råder. Vad Huntington avser med praetorian samhälle är samhällen som präglas av militär närvaro eller andra sociala krafter (Huntington 1973, s.192-195). Ett praetorian samhälle är ett sådant som saknar en gemenskap och effektiva politiska institutioner. Frånvaron av effektiva politiska institutioner innebär att makt är fragmenterat. Auktoritet över systemet som helhet är övergående och svagheten av politiska institutioners auktoritet kan både förvärras och även förloras (Huntington 1973, s.196-197).

2.4.1 Genombrottskupp

Genombrottskupp inträffar då medlemmar av militären störtar en oligarkisk regim. Sådana militärkupper leds oftast av en lägre klass av officerare som vill införa fundamental förändring i systemet i form av sociala och ekonomiska reformer samt att ersätta ledaren med en ny byråkratiskt ledande elit (Huntington 1973, s.202). De medelklassiga officerarna gör ofta ett flertal misslyckade försök för att ta makten innan regimen faller (Huntington 1973, s.204). Ett exempel på en sådan militärkupp är fallet i Egypten 1952 när de Fria Officerarna, som bestod av medelklassiga officerare, fällde landets dåvarande monarki (Huntington 1973, s.205).

2.4.2 Väktarkupp

En väktarkupp innebär att medlemmar i militären ingriper makten för att uppnå ordning och återställa effektivitet i regeringen. Vanligtvis uppstår detta på uppdrag av medelklassen. Militärkuppen beror på det befintliga systemets korrupcion och anarki. Militären agerar som en tillfällig väktare av den existerande ordningen och systemet där ett fåtal fundamentala förändringar sker i maktstrukturen. Militären har inte för avsikt att ersätta den befintliga ordningen, utan istället är avsikten att ”rengöra” den existerande ordningen (Huntington 1973, s.226).

2.4.3 Vetokupp

Vetokupp inträffar när medlemmar i militären vill begränsa det politiska deltagandet och inträffar vanligen under två uppsättningar av omständigheter. Den ena omständigheten är den verkliga eller potentiella segern av ett politiskt parti som militären motsätter sig eller som representerar grupper som militären vill utesluta från politisk makt. Den andra omständigheten är när en regering vid makten börjar främja radikal politik (Huntington 1973, s. 223-224). I denna typ av militärkupp agerar militären i enlighet med deras skyldighet att skydda landet från det som militären anser är en fara eller hot för nationen. Huntington förklarar detta som ”de väpnade styrkornas obestridliga rätt” (Huntington 1973, s.227).

3 Metod

3.1 Metodval

Denna studie är en kvalitativ teorianvändande fallstudie. Avsikten med studien är att både förklara och karaktärisera maktskiftet i Egypten 2013. Vidare innebär detta att en förklaring till varför det skedde ett maktskifte kommer att redogöras för där Huntingtons teorier om revolution och militärkupp kommer att användas för att identifiera förklaringsfaktorer. Därefter kommer det att studeras huruvida maktskiftet var en revolution eller militärkupp genom att studera vilken utav de båda teorierna som karaktäriserar maktskiftet i Egypten 2013.

Med en förklarande studie är avsikten att studera varför det skedde ett maktskifte i Egypten 2013, vilket innebär att frågan ”varför” besvaras (Teorell 2007, s.27). Fallet som studeras är ett enda fall, nämligen maktskiftet i Egypten 2013. Avsikten är därav inte att studera flera fall eller jämföra olika fall med varandra. Därav är studien en intensiv studie där maktskiftet i Egypten 2013 studeras djupgående med mycket information att tillgå. Vidare finns det ingen avsikt att fastställa någon kvantitet med hjälp av mätningar av olika slag (Teorell 2007, s. 264-267). Vad som avses med en förklarande studie hänger ihop med syftet att förklara maktskiftet i Egypten 2013 och huruvida maktskiftet kan karaktäriseras som revolution eller militärkupp (Teorell 2007, s. 27).

Ambitionen i denna studie är teorianvändande. Med en användande ambition är avsikten att använda Huntingtons båda teorier för att identifiera förklaringsfaktorer till maktskiftet i Egypten 2013 och dessutom för att karaktärisera maktskiftet. Det är dessutom av relevans att nämna att en utvecklande ambition kan förekomma. Med detta menar jag att resultatet kan utmynna i exempelvis en diskussion kring ett nytt begrepp eller teori som karaktäriserar maktskiftet i Egypten 2013. Denna teoriutvecklande ambition utgör dock inte den huvudsakliga ambitionen för studien men ambitionen nämns redan i detta stadium i fall så skulle behövas.

3.2 Operationalisering och material

Det är viktigt att ha i åtanke att det som görs i studien är en förenkling av en komplex verklighet. Studien bygger på ett förenklat urval för att förklara verkligheten. Med förenkling avser jag att data och material väljs och redogörs för

på egen hand för att förklara och karaktärisera maktskiftet i Egypten 2013 (Teorell 2007, s. 35-37). För att välja och samla lämplig data som är väsentlig är det viktigt att ge en mening till de teoretiska begreppen revolution och militärkupp samt vardera kategorisering av dem (Teorell 2007, s. 38). Med andra ord innebär detta att en operationalisering måste genomföras genom att ge en konkret mening till de valda teoretiska begreppen. Detta görs för att underlätta för läsaren vad jag avser med mina teoretiska definitioner och för att det inte ska uppfattas på ett annat sätt än det jag avser. Revolution och militärkupp är abstrakta begrepp där graden av abstraktion måste sänkas för att således bli mätbara begrepp (Esaiasson 2007, s.59).

I kapitlet teori redogörs det för mina två teoretiska begrepp revolution och militärkupp. Vardera teoretiska begrepp delas in i olika ”kategorier”. Revolution delas in i massrevolution, revolutionär revolution, reformrevolution och palatsrevolution. Det teoretiska begreppet militärkupp delas in i kategorierna genombrottskupp, väktarkupp och vetokupp. Det är således dessa kategorier som kommer att operationaliseras och göras mätbara.

3.2.1 Operationalisering av revolution

För att operationalisera det teoretiska begreppet revolution och göra det mätbart är det viktigt att samla in data beträffande demonstrationernas syfte, omfattning och varaktighet samt graden av inhemskt våld i Egypten 2012 till 2013.

Gällande syftet med demonstrationerna är det av vikt att samla information beträffande det huvudsakliga syftet med demonstrationerna och förändringen som folket vädjade om. Var egyptiska folkets vädjan om förändringar fundamentala och grundläggande i den politiska auktoriteten och det sociala systemet? Den politiska auktoriteten är presidenten, partiet och konstitutionen. Det sociala systemet är landets ekonomi (lön, arbetslöshet, inflation), samhällsstrukturer, religion och kultur.

Insamlingen av material för demonstrationernas syfte och vädjan om förändring kommer bygga på kvalitativa sekundärkällor i form av nyhetsrapporter, vetenskapliga artiklar och böcker. Anledningen till att nyhetsartiklar används beror på att materialet som behövs för demonstrationernas syfte är sådant som rapporterats i nyhetsartiklar. Tillsammans med nyhetsrapporter, vetenskapliga artiklar och böcker är det intressant att presentera Human Rights Watch och deras syn på den politiska auktoriteten och det sociala systemet i Egypten under den tiden Mursi regerade. Human Rights Watch används som ett verktyg för att stärka demonstrationernas syfte och vädjan om förändring. Tillsammans med Human Rights Watch finner jag det relevant att ge en liten inblick i Mursis och FJP:s vision av Egyptens framtid. Detta kommer redogöras för i enlighet med sakfrågor som Mursi presenterade på muslimska brödraskapets officiella hemsida Ikhwan Web den 6 januari 2012. Jag är väl medveten om att min studie avgränsas till perioden mellan att Mursi vann valet 2012 och fram till maktskiftet 2013. Å andra sidan är

sakfrågorna av relevans för att studera kontrasten mellan folkets vilja, Human Rights Watch och FJP:s sakfrågor inför valet. Morsi Meter är ännu en kvantitativ källa som kommer användas för att redogöra för Mursis ”100-dagars program” med 64 mål som han lovade uppnå inom 100 dagar. Detta kommer användas för att ta reda på om målen uppnåddes och huruvida detta kan vara en anledning till demonstrationerna.

Insamlingen av material för demonstrationernas omfattning och varaktighet kommer, liksom demonstrationernas syfte, att bygga på kvalitativa sekundärkällor i form av nyhetsartiklar, vetenskapliga artiklar och böcker. Tillsammans med sekundärmaterial kommer en primärkälla att användas i form av Mursis tal. Detta material är det mest lämpliga då omfånget och varaktigheten framgår klart och tydligt. För att styrka demonstrationernas omfattning och varaktighet kommer Freedom House att användas tillsammans med ovanstående.

Beträffande graden av inhemskt våld kommer materialet baseras på kvantitativ data i form av statistik. Vision of Humanity:s fredsindex för Egypten år 2012 och 2013 är den källa som kommer att användas för att redogöra för det inhemska våldet. Det krävs en mer detaljerad redogörelse för statistiken, vilket jag anser att Vision of Humanity:s fredsindex uppfyller med hjälp av 23 indikatorer. Alla 23 indikatorer kommer inte att inkluderas av den anledningen att vissa utav dem fokuserar på exempelvis externa konflikter och förhållandet mellan Egypten och andra länder. Därav kommer det endast att redogöras för indikatorer som berör interna frågor. Indikatorerna som kommer att användas för att redogöra för det inhemska våldet i Egypten är: intensity of internal conflicts, violent demonstrations, deaths from internal conflicts, homicide och political instability.

3.2.2 Operationalisering av militärkupp

För att operationalisera det teoretiska begreppet militärkupp och göra det mätbart är det av vikt att samla data beträffande aktörers roll, frånvaro av ordning och konsensus samt motsättningar i Egypten 2012 till 2013.

Den första kategorin för det teoretiska begreppet militärkupp är genombrottskupp som kommer studeras genom att samla information om aktörernas roll i Egypten. Studien av aktörernas roll i det egyptiska samhället är lämpligt för att ta reda på om maktskiftet var ett resultat av militärens intresse att komma till makten eller inte. Insamlingen av data och material om aktörerna i Egypten kommer att bygga på kvalitativ sekundärmaterial i form av vetenskapliga artiklar och böcker.

Den andra kategorin för det teoretiska begreppet militärkupp är väktarkupp som kommer studeras genom att samla information kring om det egyptiska samhället under Mursis regim led av frånvaro av ordning och konsensus. Konsensus är en sådan faktor som är lämplig att studeras för att ta reda på om egyptiska samhället började visa tecken på oordning, korruption och anarki. För att studera konsensus i

det egyptiska samhället är det av intresse att ta reda på den allmänna opinionen för att således studera om samhället bestod av splittrade parter. Insamlingen av data kommer att bygga på både kvalitativ och kvantitativ data. Den kvalitativa datan utgör sekundärkällor i form av vetenskapliga artiklar och böcker. Baseera, det egyptiska centret för studier av allmän opinion, kommer att utgöra grunden för det kvantitativa materialet i form av statistik för att studera den allmänna opinionen av den islamistiska presidenten Mursi mellan 2012 och 2013. Genom att studera den allmänna opinionen kan detta ge en bild av ordning och konsensus bland folket i Egypten.

Den sista kategorin för det teoretiska begreppet militärkupp är vetokupp. Vad som kommer studeras är huruvida Mursi och FJP motsatte sig den egyptiska militären, om de representerade grupper som militären ville utesluta från makten och om Mursi och FJP började främja radikal politik. Insamlingen av data kommer att bygga på kvalitativ sekundärmaterial i form av vetenskapliga artiklar och böcker.

3.3 Källkritik

Det är viktigt att ha i åtanke att all material och data som används i denna studie är ett förenklat urval av verkligheten, därav är det viktigt att vara källkritisk. Baseeras studie av allmän opinion och Morsi Meter kan ifrågasättas beträffande deras urval. Nyhetsartiklarna kan också kritiseras då risk för ställningstagande finns. Denna kritik är jag väl medveten om, därav väljer jag att komplettera med vetenskapliga artiklar, böcker, Mursis tal, Freedom House, Vision of Humanity och Human Rights Watch.

4 Analys

4.1 Analys av revolution

4.1.1 Demonstrationernas syfte

Mursis prestanda under hans tid som president ansågs vara otillfredsställande, särskilt i fråga om den ekonomiska utmaningen och frånvaron av säkerhet i landet. Mursi kom till makten då landet led av ekonomiska problem, däremot rättfärdigar inte detta en fortsatt hög arbetslöshet och inflation i Egypten. Den islamistiska presidenten förlitade sig på Världsbankens lån på 4,8 miljarder dollar, vilket skuldsatte Egypten ännu mer och ändock täcktes inte budgetunderskottet. Mursis utmaning var att skapa en ekonomisk tillväxt som skulle gynna den lägre klassen och medelklassen som utgör 33 procent av Egyptens befolkning, detta för att skapa en legitimitet. På grund av Mursis begränsade politiska erfarenhet misslyckades han med att ta itu med den växande ekonomiska utmaningen i landet som inkluderade otroliga budgetunderskott, hög arbetslöshet, inflation som översteg löneökningen, det ständiga problemet med över tre miljoner gatubarn och brottslighet. Utöver detta förde Mursi en impopulär politik med statlig mediekontroll och konstitutionella deklamationer från den nya konstitution 2012 som gav honom obegränsade befogenheter (Al-Awadi 2013, s.545-546). Revolutionärer och oppositionen ökade stadigt i samband med den nya konstitutionen från 2012. Statliga institutioner, däribland polisen, vägrade att arbeta för Mursis regering (Hessler 2017). Förutom den kontroversiella konstitutionen och de ekonomiska utmaningarna fanns det andra problem såsom klagomål beträffande statliga konferenser och andra politiska incidenter. Ett ytterligare stort problem som det egyptiska folket fick ta itu med var den enorma bränslebristen i landet under Mursis regim (Tessler, s.262). Ovanstående problem är sådana problem som människor kan överleva trots att de utgör hinder i livet. Däremot är brist på vatten och elektricitet grundläggande ”verktyg” i människors vardag. Under Mursis tid som president led Egypten av stora problem med vatten och elektricitet som, liksom ovanstående nämnda problem, slog hårt mot folket (Bassiouni 2016, s.104).

I takt med ovanstående hade Mursi presenterat ett ”100-dagars program”, vilket är ett mål där han lovade att ta itu med totalt 64 problem i landet inom 100 dagar. Problemen som Mursi lovade att lösa inom 100 dagar var landets trafik, säkerhet, bensin, renlighet och brist på bröd. Efter att 100 dagar passerat är det endast tio problem som lösts av totalt 64. Gällande trafiken är det två av 21 mål som uppnåtts. Apropå säkerhet är det ett av 17 mål som uppnåtts. Angående bensin har ett av fem mål uppnåtts. Tre av åtta mål för renlighet har uppnåtts. Slutligen har tre av 13 mål

för brödbristen uppnåtts. Vidare innebär detta att betydligt mindre än hälften av målen uppnåtts och 61 procent av folket var vid det här laget inte nöjda med Mursis prestanda (Morsi meter).

På grund av ovanstående gick det egyptiska folket ut på gatorna den 30 juni 2013 i protester mot den islamistiska presidenten Mursi (Chou 2014, s.vii). Förutom Mursis prestanda var den nya konstitutionen från 2012 en avgörande faktor till att folket demonstrerade (Al Ahram Weekly). Kritiker menar på att den nya konstitutionen var odemokratisk och alldeles för islamistisk. Utöver detta så skulle den nya konstitutionen göra det möjligt för imamer att ingripa i lagstiftningsprocessen och lämna minoritetsgrupper utan ordentligt rättsligt skydd (Beaumont 2012). Ett exempel på en sådan minoritet är den koptiska kyrkan vars medlemmar utgör cirka 10 procent av den egyptiska befolkningen. En representant för den koptiska kyrkan menar på att den nya konstitutionen endast representerade islamisterna och var därav inte ”Egyptens konstitution”. Konstitutionen betonade frihet från diskriminering. Å andra sidan var det inte specificerat om kvinnor eller religiösa minoriteter inkluderades i detta skydd från diskriminering. Samtidigt utelämnades en bestämmelse om kvinnors jämställdhet för att undvika en tvist då de ultrakonservativa insisterade på att kvinnors jämställdhet skulle kvalificeras genom religiösa lagar (Kirkpatrick 2012).

Human Rights Watch presenterar sex kärnproblem med den egyptiska konstitutionen från 2012; skydd av medborgarnas rättigheter, yttrandefrihet, religionsfrihet, militära rättegångar av civila, kvinnors rättigheter och slutligen internationella skyldigheter. Beträffande skyddet av medborgarnas rättigheter hänvisar Human Rights Watch till paragraf 10 i konstitutionen. Problematiken med denna paragraf är att staten och samhället ska bevara den egyptiska familjens sanna natur. Vidare går paragraf 11 ut på att staten ska skydda etik, moral och allmän ordning. De båda paragrafernas meningsuppbyggnad och språk är brett och öppet för tolkning och kan tolkas på ett sådant sätt att moral och allmän ordning är överordnat grundläggande rättigheter. På så sätt sätts de grundläggande rättigheterna åt sidan och begränsas. Angående yttrandefriheten refererar Human Rights Watch till paragraf 44 där det framgår att profetens förolämpning är förbjuden, vilket inte är en legitim begränsning av yttrandefrihet i enlighet med människorättslagstiftningen. Vidare har straffrättsliga påföljder för förolämpning av presidenten ökat sedan Mursi tog sitt mandat. I fråga om religionsfrihet åberopar Human Rights Watch paragraf 43 som begränsar rätten att utöva religion till endast muslimer, judar och kristna. Denna paragraf diskriminerar och utesluter anhängare av andra religioner. Apropå militära rättegångar av civila refererar Human Rights Watch till paragraf 198 som åsyftar att civila inte kan ställas inför rätta så länge de inte begått ett brott som skadar de väpnade styrkorna. Gällande kvinnors rättigheter pekar Human Rights Watch på paragraf 30 som går ut på att alla medborgare är likvärdiga och har samma rättigheter och skyldigheter utan diskriminering. Å andra sidan var det inte specificerat vem denna bestämmelse omfattade, vilket kan bli problematiskt vid tolkning. Med avseende på internationella skyldigheter hänvisar Human Rights Watch till paragraf 145. I denna paragraf framgår det att presidenten

ska underteckna fördrag som måste ratificeras av det egyptiska parlamentet. Vidare står det i paragraf 145 att ingen internationell konvention som strider emot bestämmelserna i denna konstitution får lov att underteckna. Human Rights Watch hade uppmanat församlingsmedlemmarna att inkludera en bestämmelse som direkt införlivar de mänskliga rättigheterna enligt definitioner i internationella fördrag som ratificerats av Egypten i egyptisk lag, detta för att i sin tur stärka grunden och för att ändra många nationella lagar som begränsar rättigheter. Human Rights Watch publicerade en rapport vars syfte var att uppmana det egyptiska parlamentet att ändra på ett flertal repressiva lagar (Human Rights Watch 2012).

I samband med Human Rights Watch:s kritik beträffande konstitutionen och Mursis prestanda, är det av intresse att redogöra för Mursis agenda inför valet 2012. Den 6 januari 2012 skrev Mursi på muslimska brödraskapets officiella hemsida, Ikhwan Web, om FJP:s vision inför det framtida Egypten. Det som FJP fokuserade på allra mest var respekten av social och politisk frihet samt skydd av alla egyptiers grundläggande rättigheter oberoende av religion, kön eller etnicitet. Mursi skriver att kvinnor ska kunna utöva alla sina rättigheter. Slutligen betonar Mursi tyngden av en balans mellan rättigheter och skyldigheter i landet (Mursi 2012)

4.1.2 Demonstrationernas omfång och varaktighet

I samband med den nya konstitutionen 2012, började det egyptiska folket samlas utanför presidentpalatset i protest mot bland annat presidentens befogenheter (Gerbaudo 2013, s.106). *National Salvation Front* (NSF) var en anti-islamistisk styrka som bildades för att agera emot brödraskapet. Fronten var ledd av de tre största oppositionerna av brödraskapets, Muhamed el-Baradei, Hamdeen Sabahi och Amr Moussa. Tillsammans var deras avsikt med NSF att utforma en mer representativ konstitution (Pioppi 2013, s.61).

I april 2013 skapades rörelsen *Tamarod*, som motsvarar svenska ordet rebell. Denna rörelse samlade underskrifter till en deklaration som efterlyste Mursis avgång. I slutet av juni uppgav Tamarod att de hade samlat in 15 miljoner underskrifter och rörelsen blev därmed FJP:s största opposition (Abdelrahman 2015, s.135). Missnöjet och besvikelsen bland det egyptiska folket utmynnade i stora protesterna den 30 juni 2013 (Tessler, s. 262). Syftet med demonstrationerna var ett krav på Mursis avgång. Protesterna var av en fredlig och festlig karaktär med egyptiska flaggor som viftades överallt i Kairo. Det berömda *Tahrir* torget, från revolutionen 2011, bestod av en folkmassa som utgjorde 14 miljoner av landets 84 miljoner invånare. Med hjälp av helikoptrar gjorde den egyptiska militären en uppskattning av antalet demonstranter (Kingsley 2013), detta i jämförelse med revolutionen 2011 då Tahrir torget bestod av minst 50 000 demonstranter den sjunde dagen av protesterna (BBC 2011). Förutom Tahrirtorget bestod hela Egypten av 30 miljoner demonstranter runt om i landet som krävde Mursis avgång (Freedom House 2013).

När det egyptiska folket strömmade ut på gatorna den 30 juni 2013 för att protestera emot Mursi, var karaktären av protesterna till en början fredlig (Fayed & Saleh 2013). Den fredliga karaktären fick en annan motsatt vändning då sammandrabbningar och konflikter uppstod. Befolkningen blev numera uppdelad i två parter vars den ena parten protesterade emot Mursi och den andra parten var Mursis anhängare. Militären gav den islamistiska presidenten Mursi ett ultimatum den 1 juli 2013. Detta ultimatum innebar ett krav på en kompromiss och lösning inom 48 timmar för att rädda landet från oordningen och det inhemska våldet mellan de båda parterna. Om denna kompromiss bortsågs ifrån skulle den egyptiska armén börja agera utifrån folkets vilja som ville avsätta Mursi. Uttalandet om detta ultimatum hyllades och välkomnades med glädje av demonstranterna. Å andra sidan mottogs detta ultimatum med ilska av Mursis allierade. Islamisternas svar på militärens ultimatum var att de allierade snart skulle visa sin styrka. I samband med detta gav Mursi inget svar på hela dagen om hur han skulle gå tillväga och handskas med militärens ultimatum (Saleh & Fick 2013). Den 2 juli 2013, dagen efter militärens uttalande, svarade Mursi med att han inte tänker avgå även om det skulle kosta honom livet. Mursi menade på att militärens närvaro skulle resultera i ett inbördeskrig (Hughes & Hunter 2013)(Mursis tal 2013). Mursi hänvisade dessutom till att han i själva verket blev demokratiskt vald och av den anledningen skulle han inte avgå (Alkhshali et al 2013)(Mursis tal 2013). Oroligheterna fortsatte och på natten den 3 juli 2013 meddelade Abdel Fattah el-Sisi, chef för egyptiska krigsmakten, i ett TV-uttalande att Mursi hade avsatts (BBC 2013) efter tre dagars kontinuerliga protester, detta till skillnad från 18 dagar under revolutionen 2011 fram till att Mubarak avgick (CNN 2011). Mursi ersattes av Adly Mansour, författningsdomstolens chef och konstitutionen blev upphängd (BBC 2013).

4.1.3 Det inhemska våldet

I enlighet med Vision of Humanity:s fredsindex för Egypten 2012 var landet rankat som 122 av 162. Detta innebär att det finns 162 länder totalt och Egypten låg på plats nummer 122. Ju högre rankning, desto lägre grad av fred och ju lägre rankning, desto högre grad av fred. I Egyptens fall innebär detta att landet år 2012 hade väldigt låg grad av fred, detta till skillnad från exempelvis Sverige som samma år låg på 9. Vision of Humanity:s fredsindex för Egypten år 2013 var landet rankat som 127 av 162. I Egyptens fall innebär detta att landet år 2013 fortfarande hade väldigt låg grad av fred som dessutom försämrades, detta till skillnad från exempelvis Sverige som samma år låg på 10 (Vision of Humanity 1).

Beträffande indikatorerna intensity of internal conflicts, violent demonstrations, deaths from internal conflicts, homicide och political instability, som nämnts i operationaliseringen, är det viktigt att förklara vad de avser och vilket värde Egypten hade år 2012 och 2013 i samband med dem.

Intensity of internal conflicts innebär den kvalitativa bedömningen av intensiteten av konflikter inom landet. Egyptens värde år 2012 och 2013 låg bådadera på 3.0 där 1 är låg grad av intensitet och 5 är hög grad av intensitet (Vision of Humanity 2).

Angående violent demonstrations innebär detta en kvalitativ bedömning av våldsamma demonstrationer inom landet. Egyptens värde år 2012 låg på 4.0 och 2013 låg på 5.0 där 1 är låg grad av våld och 5 är hög grad av våld (ibid).

Beträffande deaths from internal conflicts bygger denna indikator på dödsfall från inhemska konflikter. Vision of Humanity definierar inhemsk konflikt som en väpnad konflikt inom landet mellan två parter, varav minst en utav parterna är en statsregering. Vidare är innebär det att minst 25 ska ha dödats per år. Egyptens värde år 2012 och 2013 låg bådadera på 1.0 där 1 är låg grad av dödlighet och 5 är hög grad av dödlighet (ibid).

Apropå indikatorn homicide innebär detta ett avsiktligt mord på en person av en annan person. Egyptens värde år 2012 låg på 2,1 och år 2013 låg på 2,4 där 1 är låg grad av avsiktligt mord och 5 är hög grad av avsiktligt mord (ibid).

Political instability innebär en kvalitativ bedömning av den politiska instabiliteten inom landet. Både år 2012 och 2013 låg Egyptens värde på 3,4 där 1 är låg politisk instabilitet och 5 är hög politisk instabilitet (ibid).

4.2 Analys av militärkupp

4.2.1 Aktörernas roll

Under den tid som Mursi regerade var makten fördelad mellan tre politiska aktörer; muslimska brödrskapet, militären och rättsväsendet. Beträffande fördelning av makt ville den egyptiska militären i själva verket inte styra landet direkt. Istället ville militären befinna sig bakom kulisserna (Stratfor Analysis 1, 2012). Trots att militären intog en position bakom kulisserna hade de stora ekonomiska intressen i landet. Sådana ekonomiska intressen var allt från sociala klubbar, byar, restauranger, produkter till fotbollsplan och över 35 fabriker. Den egyptiska militären var ett stort ekonomiskt företag och en stor markägare av landet (Tadros 2012). Militären hade ansvar för bland annat nationella säkerhetsfrågor. Ett exempel på en säkerhetsfråga som militären ansvarade för, som muslimska brödrskapet hotade, var fredsavtalet med Israel. Brödrskapet ville även placera egyptiska styrkor i en situation som skulle destabilisera landet (Stratfor Analysis 1, 2012).

Mursis regim och brödrskapet hade ansvar för den oroliga ekonomin, arbetslösheten och andra ekonomiska, sociala och strukturella problem i det egyptiska samhället (Stratfor Analysis 1, 2012). Utöver att ansvara för ovanstående

var Mursis mål att införa *Akhwanat al-dala*, vilket innebär en ”brödraskapifiering” av landet. Det blev allt mer självklart att en radikalisering av maktbalansen var Mursis och brödraskapets mål. Mursis och brödraskapets avsikt med denna radikalisering och koncentration av makt var att demokratisera institutionerna och att göra dem starkare än det praetoriana systemet (Kazamias 2015, s.127).

Rättsväsendet var den aktören som pressade brödraskapet och även den aktör som förhindrade Mursi från att agera i sitt och partiets intresse. Å andra sidan hade rättsväsendet i Egypten två begränsningar i sitt sätt att agera. För det första var rättsväsendet under Mursis regim uppdelat i två delar, de som stöttade Mursi och de som motsatte sig honom. Den andra begränsningen var att rättsväsendet inte kunde genomdriva lagar och regler, detta då regeringen och militären måste räknas med och inkluderas (Stratfor Analysis 1, 2012).

Förutom brödraskapet, militären och det egyptiska rättsväsendet fanns det andra sociala krafter i landet mellan 2012 och 2013 såsom NSF, ”paraplyorganisationen” som samlade rivaliserade oppositioner, rörelser och politiska partier som utmanade och arbetade emot Mursi och muslimska brödraskapet. Organisationens syfte och roll var att mobilisera demonstrationer runt om i landet i hopp om att ogiltigförklara den nya konstitutionen. Ungdomsrådet såsom *6 April Movement* tillsammans med andra rörelser mobiliserades och ingick i NSF (Selim 2015, s.191). Problemet med NSF var att de endast var en opposition, vilket innebär att denna organisation varken hade en politisk agenda eller ett seriöst alternativ till den dåvarande regeringen. Det som förenade dem var varken något sammanhängande politiskt eller ekonomiskt program. Istället var deras enda gemensamma nämnare anti-islamism i Egypten (Al-Amin 2013, s.30-31). Rörelsen Tamarod är ytterligare en social kraft vars avsikt var att avsätta den islamistiska presidenten Mursi (Edwards 2015, s.49).

När 30 miljoner, varav 14 miljoner i Tahrir, gick ut på gatorna den 30 juni i protester (Kingsley 2013) var folkets vädjan ett offentligt stöd av militären för Mursis avgång. I själva verket var detta inte vad militären föredrog att göra. Istället hoppades militären på att Mursi skulle behålla kontrollen över landet samtidigt som militärens ekonomiska och politiska intressen säkerställdes (Stratfor Analysis 2013). Detta hopp om att Mursi skulle behålla kontrollen kan förklaras genom militärens ultimatum om kompromiss och lösning inom 48 timmar (Saleh & Fick 2013). Militären ville heller inte avsätta Mursi då det inte fanns någon annan aktör som, enligt militären, hade kunnat ersätta Mursi. Oppositionen, NSF och Tamarod, hade inget politiskt alternativ till Mursi och dessutom bestod oppositionen av en stor protesterörelse utan någon sammanhängande kärna (Stratfor Analysis 2013).

4.2.2 Frånvaro av ordning och konsensus

Beträffande den nya konstitutionen från 2012 var detta ett startskott för början till oordning och frånvaro av konsensus i Egypten. Tiotusentals demonstranter

samlades utanför presidentpalatset den 3 december 2012 i protest mot Mursis obegränsade befogenheter utan rättslig övervakning. Folket blev nu uppdelat i ”vi mot dem”, Mursis motståndare mot Mursis anhängare. Motståndarna menade på att konstitutionen var olaglig. Ungdomsaktivister menade på att en legitimitet inte kan ges till en olaglig process. Vidare ansåg Mursis motståndare att den nya konstitutionen var en återgång till Mubaraks auktoritära styre. Å andra sidan ansåg Mursis anhängare att dekretet var ett nödvändigt steg mot demokrati (McCrummen & Hauslohner 2012).

I en studie av Baseera, det egyptiska centret för studier av allmän opinion, gjordes en undersökning av det egyptiska folkets opinion av den islamistiska presidenten Mursi. I studien framgår det vad folket anser om Mursi under ett helt år. Studien börjar från och med dag 50 av Mursi vid makten och fram till att han regerat i 12 månader. Efter 50 dagar var 76 procent av folket nöjda med Mursi och 9 procent var inte nöjda. Efter 60 dagar var 77 procent nöjda och 13 procent var inte nöjda. Efter 80 dagar var 79 procent nöjda och 13 procent var inte nöjda. Efter 100 dagar var 78 procent nöjda och 15 procent var inte nöjda. Efter fem månader var 57 procent nöjda och 34 procent var inte nöjda. Efter sex månader var 63 procent nöjda och 28 procent var inte nöjda. Efter sju månader var 53 procent nöjda och 39 procent var inte nöjda. Efter åtta månader var 49 procent nöjda och 43 procent var inte nöjda. Efter nio månader var 47 procent nöjda och 45 procent var inte nöjda. Efter tio månader var 46 procent nöjda och 47 procent var inte nöjda. Efter elva månader var 42 procent nöjda och 52 procent var inte nöjda. Den sista månaden, alltså i samband med maktskiftet var 32 procent nöjda och 61 procent var inte nöjda (Baseera 2013).

En oenighet och frånvaro av konsensus i Egypten var dessutom ett förekommande problem inom det egyptiska parlamentet. I Egypten består parlamentet av ett övre hus och ett undre hus. I samband med den nya konstitutionen 2012 började egyptiska parlamentets övre hus diskutera punkter i den nya konstitutionen som skulle tvinga mer än en fjärdedel av Egyptens domare att avgå. Domarna drev tillbaka genom att hota med strejker (Al-Amin 2013, s.30-31). Förutom det egyptiska parlamentet var rättsväsendet uppdelat i Mursis anhängare och motståndare, vilket utgjorde ett hinder för rättsväsendets sätt att agera (Stratfor Analysis 1, 2012).

4.2.3 Motsättningar

När Mubaraks regim föll 2011 innebar detta ett dilemma för den egyptiska militären, detta då Mubaraks parti *National Democratic Party*, NDP, administrerades på militärens begäran. Vidare innebar det att den egyptiska militären inte hade en civil partner längre. När Mursis FJP vann valet 2012 verkade det som att militären hade hittat en ersättare för NDP trots de otroliga ideologiska skillnaderna mellan FJP och NDP. Vad militären fokuserade på i det stadiet var en regering som kunde hantera landets politiska ekonomi för att begränsa

oroligheterna i landet. Mursis regering misslyckades med att hantera landets politiska ekonomi och började istället ägna tid åt att konsolidera makt för sig själv och för brödraskapet. Ännu en gång förlorade militären en civil partner då Mursi och brödraskapet inte ville samarbeta med militären och istället började främja odemokratisk politik (Stratfor Analysis 2013).

Motsättningarna mellan aktörerna brödraskapet och militären, började bli allt mer synliga i samband med Mursis ”brödraskapifiering” av systemet (Kazamias 2015, s.127). Början på denna motsättning mellan de båda aktörerna var då Mursi i augusti 2012 tvingade Mohammed Hussein Tantawi, chef för försvarsmaktens högsta styrkor, att avgå. Tantawi ersattes med yngre officerare vars ordförande var general el-Sisi (Gerbaudo 2013, s.106). Något som Mursi tillsammans med FJP inte hade i åtanke var att muslimska brödraskapet vann presidentvalet 2012 med små marginaler. Detta innebar en relevans och vikt av att ingå i en allians med den populära och starka militären. Anledningen till att brödraskapet inte ingick i denna allians beror på deras historia med den egyptiska militären som var den huvudsakliga anledningen till organisationens förtryck (Edwards 2015, s.48). Förutom detta började Mursi överväg att ändra i fredsavtalet Camp David, mellan Egypten och Israel. Denna förändring i avtalet skulle enligt Mursi ge Egypten full suveränitet och kontroll över Sinaihalvön och tillåta att egyptiska militära styrkor placerades där. Problematiken med området där Mursi ville placera egyptiska militära styrkor är att detta område var spärrat. Den huvudsakliga anledningen till varför Mursi ville införa förändringar var att signalera för det egyptiska folket att muslimska brödraskapet förstår den egyptiska allmänheten, som han menar på är emot fredsavtalet. Mursi ville därutöver omdefiniera landets förhållande till Israel, USA och landets militära etablering. Den stigande osäkerheten och den utvidgade militära närvaron i Sinai i kombination med Mursis omläggning av militär ledarskap är ett tecken på brödraskapets exploatering av landets mest kritiska säkerhetsproblem för att utöva större kontroll över militären, vilket resulterat i en politisk motsättning mellan Mursi och landets militär (Stratfor Analysis 2, 2012).

5 Diskussion och slutsats

5.1 Sammanfattning

Efter att ha presenterat all material i analysen i enlighet med Huntingtons teorier om revolution och militärkupp, vill jag i detta kapitel börja med en snabb repetition av studiens avsikt i helhet. Denna studie är en kvalitativ teorianvändande fallstudie med en förklarande ambition. Syftet med studien är att förklara maktskiftet i Egypten 2013 och sedan karaktärisera huruvida maktskiftet var en revolution eller militärkupp. Detta har gjorts med hjälp av Huntingtons teorier om både revolution och militärkupp där det görs en kategorisering av bådadera. Revolution delas in i massrevolution, revolutionär revolution, reformrevolution och palatsrevolution. Militärkupp delas in i genombrottskupp, väktarkupp och vetokupp. Teorierna har använts för att förklara och karaktärisera maktskiftet. I takt med detta ska de båda frågeställningarna att besvaras; ”hur kan maktskiftet i Egypten 2013 förklaras?” samt ”hur kan maktskiftet i Egypten 2013 karaktäriseras, revolution eller militärkupp?”. Med hjälp av Huntingtons teorier har det gjorts en operationalisering för insamlingen av data. För att operationalisera det teoretiska begreppet revolution och göra det mätbart samlades data beträffande: demonstrationernas syfte, omfång och varaktighet samt graden av inhemskt våld i Egypten 2012 till 2013. För att operationalisera det teoretiska begreppet militärkupp och göra det mätbart har data samlats beträffande aktörer, ordning och konsensus samt motsättningar i Egypten under den tiden som Mursi regerade 2012 till 2013.

5.2 Hur kan maktskiftet i Egypten 2013 förklaras?

I analysen av revolution framgår det tydligt varför det skedde ett maktskifte i Egypten 2013. Maktskiftet var en följd av ett stort missnöje med Mursis prestanda. Under Mursis tid som president led landet av ekonomiska problem i form av hög arbetslöshet, inflation och budgetunderskott. Vidare led Egypten av brottslighet, miljontals gatubarn, mediekontroll, bränslebrist, brist på vatten samt brist på elektricitet. Missnöjet med Mursis prestanda, vilket framgår i Baseeras studie och Morsi Meter är den första förklaringen till maktskiftet 2013. Baseera visar en ”svacka” efter 100 dagar av Mursi som president. Förklaringen till detta är alla 64 mål som Mursi lovade att uppnå inom 100 dagar. Detta resulterade i att de som var nöjda med Mursis prestanda sjönk från 78 procent till 57 procent och de som inte var nöjda ökade från 15 procent till 34 procent.

Den andra förklaringen till maktskiftet 2013 var den kontroversiella konstitutionen som antogs 2012. Den nya konstitutionen innebar oändliga befogenheter för Mursi och i helhet kritiserades konstitutionen för att vara odemokratisk och för islamistisk. Konstitutionen var odemokratisk i den meningen att presidentens befogenheter var oändliga och landets minoriteter, såsom kristna egyptier, inkluderades inte och istället lämnades dem utan rättsligt skydd. Detta trots att Mursi i sin vision om Egyptens framtid betonade alla egyptiers rättsliga skydd oberoende av kön, religion eller etnicitet. Konstitutionen var för islamistisk i den meningen att det var möjligt för imamer att ingripa i lagstiftningsprocessen där sharialagar utgjorde grunden för konstitutionen. Frågan om kvinnors rättigheter var även diffus och det framgick inte klart och tydligt om kvinnor inkluderades i det rättsliga skyddet. Ännu en gång strider detta mot Mursis vision om kvinnors rättigheter. Human Rights Watch identifierade sex kärnproblem med den nya konstitutionen; skydd av medborgarnas rättigheter, yttrandefrihet, religionsfrihet, militära rättegångar av civila, kvinnors rättigheter och slutligen internationella skyldigheter. Kritiken av skydd av medborgarnas rättigheter, religionsfrihet och kvinnors rättigheter stämmer överens med det folket motsatte sig i den nya konstitutionen. I studien av Baseera framgår det att efter fem månader av Mursi vid makten skedde en enorm sänkning av Mursis popularitet och de som motsatte sig honom ökade. Det som förklarar denna ”svacka” var konstitutionen som antogs i samband med de fem månaderna.

De politiska motsättningarna mellan militären och brödrskapet var ännu en bakomliggande faktor som förklarar maktskiftet. Efter att Mubarak avsattes 2011 och militären styrde landet fram till Egyptens första demokratiska val, fick den egyptiska militären stor legitimitet av folket. När Mursi började med brödrskapifieringen i form av att avsätta Tantawi, exploatera nationella säkerhetsfrågor för att få folkets legitimitet och införa sharialagar som inte representerade landets minoriteter utgjorde detta ett hot för militärens intresse. Med detta menar jag att Tantawis avgång var ett tecken på Mursis sätt att kontrollera militären och Mursis justeringar av Camp David-avtalet skulle utgöra ett hot för den egyptiska armén. Dessutom var muslimska brödrskapets historiska relation till militären fragil, detta då militären var anledningen till organisationens förtryck. Tack vare detta ville brödrskapet inte ingå i en allians med militären. När protesterna den 30 juni 2013 ägde rum och bad om militärens stöd och närvaro för att avsätta Mursi, var det ingen tvekan om att Mursis avgång skulle främja folkets och militärens intressen.

Det inhemska våldet i Egypten 2012 till 2013 var en fjärde faktor som förklarar maktskiftet. I enlighet med Vision of Humanity:s fredsindex befann sig Egypten i ett kritiskt läge med värden som visar på hög grad av våld. Det framgår dessutom att i två utav fem indikatorer har våldet ökat mellan 2012 till 2013. Graden av våldsamma demonstrationer ökade i landet mellan 2012 och 2013 från 4.0 till 5.0 där 1 är låg grad av våld och 5 är hög grad av våld. Detsamma gäller graden av våld i form av avsiktliga mord på annan person. Våldet ökade från 2,1 till 2,4 från 2012 till 2013 där 1 är låg grad av avsiktligt mord och 5 är hög grad av avsiktligt mord. I allmänhet ökade graden av inhemskt våld i landet under Mursis regim.

En femte bakomliggande faktor var demonstrationernas omfattning där sociala rörelser och krafter spelade en stor roll, särskilt rörelsen Tamarod. NSF var också en viktig faktor då oppositionen samlades under denna paraplyorganisation, å andra sidan var Tamarod den rörelsen som agerade aktivt med 15 miljoner underskrifter för ett krav på Mursis avgång. Tack vare de enorma massorna som krävde en militär närvaro kunde maktskiftet äga rum. 61 procent av folket var inte nöjda med presidenten, vilket resulterade i att 30 miljoner demonstranter runt om i landet, varav 14 miljoner i Tahrir, krävde militärens närvaro. Omfånget av demonstrationerna tillsammans med militärens och brödraskapets motsättningar var en perfekt kombination för de båda parternas egenintresse. Om demonstrationernas omfattning inte var så stort skulle detta möjligtvis kunna betyda att militärens närvaro inte var legitimt. Angående folkets delaktighet i samband med maktskiftet är det intressant att diskutera siffran ”14 miljoner” som befann sig i Tahrir. Denna siffra är en uppskattning som militären gjorde med hjälp av en helikopter. Fallet kan vara som sådant att militären överdrivit siffran för att bevisa att deras närvaro verkligen behövs. Av den anledningen har Freedom House:s siffra med ”30 miljoner” runt om i landet användas för att inte förlita sig på militärens uppskattning.

Hur kan maktskiftet i Egypten 2013 förklaras? Mursis prestanda, den kontroversiella konstitutionen, politiska motsättningar, det inhemska våldet och demonstrationernas omfattning är förklarande faktorer till maktskiftet.

5.3 Hur kan maktskiftet i Egypten 2013 karaktäriseras, revolution eller militärkupp?

För att maktskiftet ska karaktäriseras som revolution gör Huntington, som tidigare nämnts, en indelning av revolution till massrevolution, revolutionär revolution, reformrevolution och palatsrevolution. Det som är avgörande för de fyra indelningarna är demonstrationernas syfte, omfattning och varaktighet samt grad av inhemskt våld.

Den huvudsakliga intentionen med deltagandet i protesterna 2013 var att genomföra fundamentala förändringar i Mursis nya konstitution som gav honom obegränsade befogenheter, exkluderade minoriteter, stred mot mänskliga rättigheter, stred mot yttrandefrihet och stred mot religionsfrihet. Likaså var intentionen att genomföra förändringar i den sociala strukturen beträffande landets ekonomi, bränslebrist, vattenbrist och brist på elektricitet. Demonstrationernas omfattning var väldigt högt då 15 miljoner underskrifter samlades in av Tamarod och 14 miljoner av landets dåvarande 84 miljoner invånare deltog i protesterna 2013 i Tahrir torget och 30 miljoner totalt runt om i landet, detta i jämförelse med revolutionen 2011 med minst 50 000 demonstranter i Tahrir. Protesterna som ledde till maktskiftet 2013 varade mellan den 30 juni 2013 och fram till 3 juli 2013 då Mursi avsattes.

I enlighet med ovanstående innebär det att den huvudsakliga intentionen med demonstrationerna var fundamentala politiska och sociala förändringar i form av att ändra den nya konstitutionen och att förändra den sociala strukturen. Förändringarna som det egyptiska folket vädjade om var fundamentala i den meningen att ett samhälle bygger på de faktorerna som folket ville förändra. Vidare var deltagandet väldigt högt med 14 miljoner demonstranter på Tahrir torget, i förhållande till revolutionen 2011, och 30 miljoner totalt runt om i landet. Å andra sidan var varaktigheten något kortare i förhållande till exempelvis revolutionen 2011. Det är därför av vikt att tänka på att protesterna som började den 30 juni 2013 inte var de första. Protesterna bestod av en lång process som började redan i samband med konstitutionen, alltså november 2012. Det inhemska våldet i Egypten var otroligt högt och försämrades dessutom från 2012 till 2013.

Enligt Huntingtons teorier om revolution är det klart och tydligt att det inte är en palatsrevolution, detta då sådana revolutioner inte har något deltagande alls och det inhemska våldet är så gott som inget. Intentionen med palatsrevolutioner är i praktiskt taget ingen förändring alls. Detta är raka motsatsen till fallet i Egypten och därav bortses det ifrån denna teori. Det är heller inte en reformrevolution då denna typ av revolution har ett deltagande som är väldigt lågt, varaktigheten är kort och det inhemska våldet är lågt. Vidare är intentionen i sådana revolutioner att införa små förändringar, vilket heller inte var fallet i Egypten 2013. Revolutionära revolutioner har ett lågt deltagande och kort varaktighet. Det inhemska våldet i sådana revolutioner är lågt och måttligt. Den huvudsakliga intentionen med revolutionära revolutioner är fundamentala förändringar i den politiska auktoritetens struktur. Å andra sidan är förändringarna i den sociala strukturen inte lika avgörande. Detta innebär, liksom palatsrevolutioner och reformrevolutioner, att denna teori inte stämmer överens med fallet i Egypten. Den sista kategoriseringen av revolution är massrevolutioner. Sådana revolutioner har ett högt deltagande, lång varaktighet och det inhemska våldet utgör en hög grad. Den huvudsakliga intentionen med massrevolutioner är fundamentala förändringar i både den politiska auktoritetens struktur och detsamma för det sociala systemet. Massrevolution är det som stämmer in på fallet i Egypten då alla krav på massrevolution uppfylldes i Egypten förutom den långa varaktigheten. Detta innebär att tre av fyra kriterier av massrevolution är uppfyllda.

För att maktskiftet ska karaktäriseras som militärkupp enligt Huntingtons teorier görs en indelning till genombrottskupp, väktarkupp och vetokupp. Det som är avgörande för dem tre är aktörers roll, frånvaro av ordning och konsensus samt politiska motsättningar.

Under Mursis tid som president bestod huvudrollerna av militären, Mursi och brödraskapet samt oppositionen i form av sociala krafterna NSF och Tamarod samt alla demonstranter. Militärens roll under Mursis tid som president var att befinna sig bakom kulisserna och styra landet indirekt. De förlitade sig på att Mursi och FJP skulle sköta landets politiska och sociala problem. Militären fokuserade istället på

att skydda nationen och landet samt sköta säkerhetsfrågor. Oppositionens roll var att mobilisera demonstrationer i hopp om att ogiltigförklara den nya konstitutionen och avsätta Mursi. Vad Mursi och FJP gjorde var att brödraskapifiera landet genom att införa sharialagar, sätta sig över rättsväsendet, utnyttja nationella säkerhetsproblem för att vinna legitimitet samt att slå ut militären. Sett ur en vidare synvinkel började motsättningar mellan brödraskapet och militären redan under Nassers tid. Under den tiden som Mursi tillsammans med FJP regerade började motsättningarna då Mursi tvingade Tantawi att avgå i augusti 2012. Därefter började motsättningarna mellan Mursi och alla andra aktörer i samband med den nya kontroversiella konstitutionen. Mursis popularitet sjönk kraftigt i förbindelse till konstitutionen. Detta resulterade i protester redan i december 2012. Landet bestod i det stadiet av Mursis allierade och Mursis motståndare. Detta eskalerade när NSF krävde en förändring i konstitutionen och ännu värre blev det då Tamarod började agera. 15 miljoner underskrifter samlades in och och 30 miljoner demonstrerade varav 14 miljoner i Tahrir för att avsätta Mursi. I samband med detta bad folket militären att visa sin närvaro. Militären började med att ge Mursi ett ultimatum för att en hitta en kompromiss och lösning till den rådande oordningen i landet. Mursi vägrade och de 48 timmarna av militärens ultimatum rann ut och Mursi avsattes av el-Sisi.

Det är i detta stadium ganska självklart att maktskiftet inte kan karaktäriseras som en genombrottskupp. För det första var det inte en lägre klass av egyptiska militären som ville implementera fundamentala förändringar, det var nämligen folket, oppositionen och de sociala krafterna. För det andra brukar en genombrottskupp lyckas efter ett flertal misslyckade försök. Militären i Egypten hade inte gjort några tidigare försök för att avsätta Mursi, tvärtom gav militären Mursi en chans med det ultimatum som Mursi bortsåg ifrån. Angående väktarkupp innebär det att militären ingriper makten under en tillfällig period för att uppnå ordning och återställa effektiviteten i regeringen. Militärens syfte med väktarkupp är inte att ersätta den befintliga ledaren utan istället är avsikten att återanställa ordningen. Maktskiftet i Egypten 2013 var inte en tillfällighet. Mursi avsattes av el-Sisi och det fanns inga planer på att Mursi eller brödraskapet skulle återvända till makten igen efter att ordningen återställdes. Vidare hade militären inte för avsikt att implementera och förverkliga fundamentala förändringar. Liksom jag nämnt ovan så var det folket, oppositionen och sociala krafter som ville förändra. Beträffande vetokupp så innebar brödraskapets valframgång 2012 i sig ingen motsättning för militären, trots att detta var fallet under Nassers, Sadats och Mubaraks tid. Däremot började Mursi visa tecken på radikaliserings i form av brödraskapifiering av landet, ändringar i Camp David-avtalet och obegränsade befogenheter i den nya konstitutionen. På så sätt uppfylls en utav två kriterier för vetokupp, nämligen Mursis och FJP:s radikaliserings.

Hur kan maktskiftet i Egypten 2013 karaktäriseras, revolution eller militärkupp? Tre av fyra kriterier för massrevolution är uppfyllda och en utav två kriterier för vetokupp är uppfyllda. Maktskiftet kan således karaktäriseras som både massrevolution och vetokupp.

5.4 Förslag till vidare forskning

I ett ännu vidare perspektiv än denna studie om maktskift kan en jämförelse göras mellan de tre olika maktskiften år 1952, 2011 och 2013. Det är intressant att studera de tre olika fallen orsak och verkan. Detta innebär att de tre fallen kausala samband kan studeras i form av att "X leder till Y". "X" är orsakerna och "Y" är maktskiftet. Hur skiljer sig de tre fallen "X"? Varför karaktäriseras maktskiftet på ett annorlunda sätt i de tre fallen? Det är dessutom av intresse att studera både militärens och folkets roll i alla tre maktskiften med hjälp av andra teorier än Huntingtons revolutionsteori och militärkuppsteori.

6 Referenser

ABC News, 2013. ”President Morsi Ousted: First Democratically Elected Leader Under House Arrest”. Nyhetsartikel. 2013-07-03. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://abcnews.go.com/International/president-morsi-ousted-democratically-elected-leader-house-arrest/story?id=19568447> Hämtdatum: 2017-04-25

Abdelrahman, Maha, 2015. *Egypt's Long Revolution: Protest Movements and Uprisings*. New York: Routledge.

Ahram Online, 2012. ”16 Egyptian Soldiers Killed at Israel Border”. Nyhetsartikel. 2012-08-05. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/49660/Egypt/Politics-/UPDATE---Egyptian-soldiers-killed-at-the-Israel-bo.aspx> Hämtdatum: 2017-04-28

Al Ahram Weekly. ”Why Did the Egyptians Revolt?”. Nyhetsartikel. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://weekly.ahram.org.eg/News/3902.aspx> Hämtdatum: 2017-04-26

Al-Amin, Essam, 2013. ”Dissarray in Egypt: The New Regime, the Opposition and the Judiciary”, *Washington Report on Middle East Affairs*, vol. 32, nr. 5, s. 30-31.

Al-Awadi, Hesham, 2013. ”Islamists in Power: the Case of the Muslim Brotherhood in Egypt”, *Contemporary Arab Affairs*, vol. 6, nr. 4, s. 539-551.

Al Jazeera, 2012. ”Egypt Military's Economic Empire”. Nyhetsartikel. 2012-02-11. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2012/02/2012215195912519142.html> Hämtdatum: 2017-04-28.

Arendt, Hannah, 1963. *On Revolution*. New York: Viking.

Baseera: the Egyptian Center for Public Opinion Research, The President's Approval Rating After One Year In Office. 2013-06-25 [Elektronisk] Tillgänglig: <http://baseera.com.eg/EN/RecentPolls2.aspx?ID=24> Hämtdatum: 2017-05-02.

Bassiouni, M. Cherif, 2016. *Chronicles of the Egyptian Revolution and its Aftermath: 2011-2016*. Cambridge University Press.

BBC News, 2011. "Egypt Protesters Step Up Pressure on Hosni Mubarak". Nyhetsartikel. 2011-01-31. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-12320959> Hämtdatum: 2015-05-03.

BBC News, 2013. "Egypt Crisis: Mass Protests over Morsi Grip Cities". Nyhetsartikel. 2013-07-01. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-23115821> Hämtdatum 2017-04-06

Besér, Nathalie, 2013. *Egypten: Brödrskapetets Uppgång och Fall*. Stockholm: Utrikespolitiska institutet.

Brinton, Crane, 1952. *The Anatomy of Revolution*. New York: Vintage.

CNN, 2013. "Showdown? Egypt's Morsy Defies Military 'Ultimatum'". Nyhetsartikel. 2013-07-02. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://edition.cnn.com/2013/07/02/world/meast/egypt-protests/> Hämtdatum: 2017-04-06

Chou, Mark, 2014. *Democracy Against itself: Sustaining an Unsustainable Idea*. Edinburgh University Press.

Edwards, M. Beverley, 2015. *The Muslim Brotherhood: the Arab Spring and its Future Face*. New York: Routledge.

Foreign Affairs web site, Political Order in Changing Societies. 1997-09/10. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.foreignaffairs.com/reviews/capsule-review/1997-09-01/political-order-changing-societies> Hämtdatum: 2017-05-10.

Freedom House web site, Hoping the Third Time's a Charm for Egypt's Revolution. 2013-07-05. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://freedomhouse.org/blog/hoping-third-time's-charm-egypt's-revolution> Hämtdatum: 2017-05-08.

Housden, Oliver, 2013. "Egypt: Coup D'etat or a Revolution Protected?", *The Rusi Journal*, vol. 158, nr. 5, s. 72-78.

Human Rights Watch's web site, Egypt: New Constitution Mixed on Support of Rights: Draft Adopted Without Consensus Amid Political Crisis. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.hrw.org/news/2012/11/30/egypt-new-constitution-mixed-support-rights> Hämtdatum: 2017-04-26

Huntington, Samuel. "Patterns of Violence in World Politics" i Huntington, Samuel (red.) *Changing Patterns of Military Politics*. New York: Free Press 1962, s. 17-50.

Independent, 2012. "Egyptians Take Anti-Morsi Protests to Presidential Palace". Nyhetsartikel. 2012-12-05. [Elektronisk] Tillgänglig:

<http://www.independent.co.uk/news/world/africa/egyptians-take-anti-morsi-protests-to-presidential-palace-8385721.html> Hämtdatum: 2017-04-28

Kazamias, Alexander. "From Popular Revolution to Semi-Democracy: Egypt's First Experiment with Praetorian Parliamentarism" i El-Fadl, A. Reem (red.) *Revolutionary Egypt: Connecting Domestic and International Struggles*. New York: Routledge 2015, s.112-133.

Morsi Meter web site, Official Report of Morsimeter on Performance of the President D. Mohammed Morsi in the First 100 Days. [Elektronisk] Tillgänglig: https://drive.google.com/file/d/0BzljLEj_hFu0Wjk5Zkl2cUd5T1E/view Hämtdatum: 2017-05-08.

Mursi: Ikhwan Web, The Muslim Brotherhood's Official English web site, FJP Chair: FJP Visions for Egypt's Future. 2012-01-06 [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.ikhwanweb.com/article.php?id=29518&ref=search.ph%20p> Hämtdatum: 2017-05-03.

Mursis tal: *ON Ent*, 2013. "كلمة الرئيس مرسي للشعب المصري ٢ يوليو-خطاب الشرعية" *On Ent* 2 juli.

National Geographic's web site, The Egyptian Military's Huge Historical Role. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://news.nationalgeographic.com/news/2013/07/130705-egypt-morsi-government-overthrow-military-revolution-independence-history/> Hämtdatum: 2017-04-24

Pioppi, Daniela, 2013. "Playing with Fire. The Muslim Brotherhood and the Egyptian Leviathan", *The International Spectator*, vol. 48, nr. 4, s. 51-68.

Reuters, 2013. "Egypt Army Gives Mursi 48 Hours to Share Power". Nyhetsartikel. 2013-07-01. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.reuters.com/article/us-egypt-protests-idUSBRE95Q0NO20130701> Hämtdatum: 2017-04-25

Rosenau, N. James. "Internal War as an International Event" i Rosenau, N. James (red.) *International Aspects of Civil Strife*. Princeton : Princeton University Press 1964, s. 45-91.

Skocpol, Theda, 1979. *States and Social Revolutions: A Comparative Analysis of France, Russia, and China*. Harvard University: Cambridge University Press.

Stratfor Worldwide web site, Egypt's Atypical Military Coup. 2013-07-03. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.stratfor.com/analysis/egypts-atypical-military-coup> Hämtdatum: 2017-05-02.

Stratfor Analysis 1 = Stratfor Worldwide web site, Egypt's Brewing Constitutional Crisis. 2012-11-30. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.stratfor.com/article/egypts-brewing-constitutional-crisis> Hämtdatum: 2017-04-28.

Stratfor Analysis 2 = Stratfor Wordlview web site, Egypt Floats a Revision to the Camp David Accords. 2012-08-14. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.stratfor.com/analysis/egypt-floats-revision-camp-david-accords> Hämtdatum: 2017-04-28.

Tanter, Raymond & Midlarsky, Manus, 1967. "A Theory of Revolution", The Journal of Conflict Resolution, vol. 11, nr. 3, s. 264-280

The Guardian, 2012. "Mohamed Morsi Signs Egypt's New Constitution into Law". Nyhetsartikel. 2012-12-26. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.theguardian.com/world/2012/dec/26/mohamed-morsi-egypt-constitution-law> Hämtdatum: 2017-04-26

The Guardian, 2013. "President Morsi Ousted: First Democratically Elected Leader Under House Arrest". Nyhetsartikel. 2013-06-30. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.theguardian.com/world/2013/jun/30/mohamed-morsi-egypt-protests> Hämtatdatum 2017-04-06

The New Yorker's web site, Egypt's Failed Revolution. 2017-01-02 [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.newyorker.com/magazine/2017/01/02/egypts-failed-revolution> Hämtdatum: 2017-04-26

The New York Times, 2012. "Egyptian Islamists Approve Draft Constitution Despite Objections". Nyhetsartikel. 2012-11-29. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.nytimes.com/2012/11/30/world/middleeast/panel-drafting-egypts-constitution-prepares-quick-vote.html?ref=world&pagewanted=all> Hämtdatum: 2017-04-26

The New York Times, 2013. "By the Millions, Egyptians Seek Morsi's Ouster". Nyhetsartikel. 2013-06-30. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.nytimes.com/2013/07/01/world/middleeast/egypt.html> Hämtdatum: 2017-03-31

Tocqueville, Alexis De, 1955. *The Old Regime and the French Revolution*. New York: Doubleday.

Vision of Humanity 1 = Vision of Humanity's web site, Global Peace Index. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://visionofhumanity.org/indexes/global-peace-index/> Hämtdatum: 2017-04-25

Vision of Humanity 2 = Vision of Humanity's web site, Global Peace Index.
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://visionofhumanity.org/indexes/global-peace-index/>
Hämtdatum: 2017-04-25